

GOSPODARSKA SLIKA

JANUAR 2017

V leto 2017 vstopa Gospodarska zbornica Slovenije Območna zbornica Koroška okvirno s 145 člani. V članstvu GZS je 7.000 članov, od tega predstavljajo podjetja iz koroške regije 189 članov, saj so lahko nekatera podjetja iz regije člani GZS preko panožnega združenja.

V preteklem letu smo koroška podjetja prosili za podatke o poslovanju in o poslovnih pričakovanjih za leto 2017. Vsem družbam, ki so se odzvale, se najlepše zahvaljujemo za sodelovanje!

Pridobljeni podatki, skupaj z analitsko službo GZS in s Statističnega urada RS, omogočajo predstavitev gospodarske slike Koroške regije s poudarkom na 10-mesečnem obdobju leta 2016, obenem pa so zajeta pričakovanja za leto 2017.

Gospodarstvo Koroške je v preteklem letu doseglo pozitivne rezultate in takšna so tudi pričakovanja za leto 2017.

1. Izvozna naravnost

Tujina predstavlja glavne trge gospodarskih družb na Koroškem, saj pokritost uvoza z izvozom znaša 171 %, torej za 71 % večjo vrednost blaga izvozimo kot uvozimo. Porast izvoza blaga obsega 3 do 4%, kar je blizu slovenskega povprečja (4 %). Izvoz znaša 784 milijonov evrov, uvoz blaga se je znižal za 1 % in znaša 458 milijonov evrov. Delež podjetij v Koroški regiji v celotnem ustvarjenem izvozu je 4-odstoten, v celotnem uvozu 2-odstoten. Koroška regija z izvozno naravnostjo spada v skupino tistih, ki pozitivno prispevajo k presežku v trgovinski bilanci.

Glavni izvozni partnerji koroškega gospodarstva so Nemčija (26 % celotnega izvoza Koroške oz. 221 milijonov evrov), Avstrija (14 % ali dobrih 113 milijonov evrov), Italija (7,6 % oz. 60 milijonov evrov) in Francija (6,7 % ali 53 milijonov evrov), sledijo Velika Britanija, ZDA, Hrvaška in Španija (s 3,3 do 3,8-odstotnim deležem v izvozu). Z desetimi državami regija ustvari 73 % celotnega uvoza, z dvajsetimi 88%). V Nemčijo smo izvozili največ akumulatorjev (31 milijonov evrov), transmisijskih gredi in ležajev (26 milijonov evrov), sedežev (23 milijonov evrov) in kablov (16 milijonov evrov).

Med glavnimi desetimi izvoznimi destinacijami se je najbolj povečal izvoz v Avstrijo (+7,8 mio EUR ali +7 %), na Švedsko (+6,4 mio EUR ali +55 %), v Italijo (+4 mio ali + 8 %) in na Hrvaško (+3,5 mio EUR ali +14 %), najbolj pa se je znižal v Veliko Britanijo (-10,6 mio EUR ali -26 %).

Tudi na strani uvoza je na prvem mestu Nemčija z 126 milijoni evri ali 28-odstotnim deležem celotnega uvoza v regiji. Iz Avstrije uvozimo za okoli 72 milijonov evrov (16 %), iz Italije 51 milijonov evrov (11 %). Iz prvih treh držav tako uvozimo več kot polovico celotnega uvoza. Sledijo Češka, Srbija, Makedonija, Hrvaška in Nizozemska, od koder uvozimo med 4 in 5 % celotnega uvoza. Prvih 10 držav predstavlja 81% celotnega uvoza. Iz Nemčije smo uvozili največ transmisijskih gredi (16 milijonov evrov), surovega svinca (12 milijonov evrov) in priklopnikov (12 milijonov evrov).

Med glavnimi 10-imi državami uvoznicami se je najbolj povečal uvoz iz Nemčije (+8 mio EUR oz. +7 %), Srbije (1,95 mio EUR ali +10 %) Makedonije (+1,9 mio EUR oz. +11 %) in Nizozemske (+1,8 mio EUR ali +12 %). Upadel je predvsem uvoz iz Avstrije (-4,2 mio EUR oz. -6 %).

Po vrsti blaga so glavni izvozni artikel predstavljali akumulatorji (170 mio EUR ali 22 %), sedeži (99 mio EUR ali 13 %), palice in kotni profili (60 mio EUR ali 7,7 %). Na strani uvoza je bil surovi svinec (51 mio EUR), sedeži (53 mio EUR) in električni akumulatorji (36 mio EUR). Glavnina uvoza so tako predstavljali vhodni repromateriali za predelovalno industrijo.

2. Rast bruto plač

Rast bruto plač naj bi bila okoli 2,8- odstotna, realno nekoliko več (+3 %) zaradi 0,3-odstotnega znižanja cen. To je nekoliko več od povprečju v RS (+1,8 % nominalno in +2,1 % realno). Povprečna bruto plača v regiji naj bi znašala okoli 1.470 EUR, kar je okoli 97 EUR manj od slovenskega povprečja. Neto plača naj bi se zvišala za 2,5 %, več kot v RS (+1,6 %). Bruto plače v Koroški regiji naj bi se najbolj povečale v dejavnosti javne uprave (+6,3%), kar je predvsem posledica sprostitev ZUJF-a. Tesno naj bi sledila rast plač v IKT dejavnostih (+6,2 %) in kulturi (+4,8 %). V gradbeništvu, poslovanju z nepremičninami, izobraževanju gostinstvu in zdravstvu naj bi plače prav tako porasle od 3,8 do 4,7 %. V predelovalnih dejavnostih naj bi plače zrasle za 2,8 %. Plače naj bi upadle predvsem v finančni dejavnosti (-1,5 %) kot tudi kmetijstvu (-1,2 %). Podobno kot drugje v Sloveniji so bile plače najvišje v energetiki (29 % nad povprečjem), finančnih dejavnostih (126 %) in javni upravi (121 %). Najnižje so bile v gostinstvu (66 % povprečja) in kmetijstvu (75 % povprečja).

3. Trendi v gibanju delovno aktivnih so bili nasprotni kot na državnem nivoju

Število delovno aktivnih se je znižalo za okoli 370 (1,6 %), od tega je bilo število zaposlenih nespremenjeno, medtem ko se je znižalo število samozaposlenih (za 350 oz. za 11 %). Število registrirano brezposelnih je kljub temu upadlo za 8 % (za 285), kar je posledica upokojitev ali prehoda v neaktivnost. Stopnja registrirane brezposelnosti je v letu 2016 znašala 10,8 %, in se je ob koncu leta približala 10 %.

4. Turizem

Na Koroškem turizem z gospodarskega vidika ne sodi med donosne panoge, saj je regija beležila le 1 % vseh prihodkov kot tudi števila prenočitev na slovenskem nivoju (109 tisoč). So pa prihodki porasli za 1,2 %, število prenočitev pa za 0,6 %. Približno polovico prenočitev je bilo opravljenih v hotelih. Vpliv predvidenih naložb na področju turizma bo gotovo izboljšal ekonomske in družbene kazalce, povezane s to panogo.

NAPOVEDI ZA LETO 2017

1. Gospodarske družbe naj bi v 2017 ohranile ekonomičnost poslovanja.
 - Avtomobilske industrija v Evropi se vzpenja, vendar bodo nekoliko višje cene surovin ohranjale podoben nivo dobičkonosnosti proizvajalcev avtomobilskih komponent. Prodaja bo tako nominalno bolj porasla, kot tudi cene vhodnih komponent.
 - Podjetja so dobre čase izkoristila za znižanje zadolženosti, medtem ko naj bi investicije povečala v naslednjem letu.
 - Gradbeni sektor deli usodo pomanjkanja javnih investicij, izjema so tista podjetja, ki so vezana na nakup nove mehanizacije v predelovalni industriji.

2. Pričakovani rezultati v regiji za leto 2017

Pričakujemo, da bodo podjetja več investirala ter tudi dodatno zaposlovala. Po posredovanih podatkih podjetij se poslovna pričakovanja planiranih investicij za leto 2017 v skupni vrednosti gibljejo preko 10 mio evrov, ob tem pa je v novem letu že znan podatek investicije družbe Lek na Prevaljah, ki bo z naložbo v vrednosti dobrih 70 mio evrov izdatno izboljšala sliko koroškega in slovenskega gospodarstva.

Število delovnih mest bo poraslo nekoliko manj kot v letih 2015 in 2016, in sicer za okoli 0,8 % (350 novih delovnih mest). Cene svetovnih surovin se bodo nekoliko dvignile. Med drugih Analitika GZS napoveduje povprečno ceno sodčka nafte Brent pri 60 USD. Obrestne mere se bodo nekoliko zvišale, vendar bodo ostale na zgodovinsko nizkih nivojih. Cene naj bi se dvignile za 1,6 %, decembra 2017 bodo po oceni Analitike GZS medletno višje tudi za 2 %.

Med najbolj aktualnimi temami, povezanimi z razvojem gospodarstva na Koroškem, sta bili v januarju projekt izgradnje 3. razvojne osi in novica o potrditvi naložbe v družbi Lek na Prevaljah.

Prva predstavlja s sprejetjem državnega prostorskega načrta pozitiven premik za investicije in nova delovna mesta ter posledično boljšo kakovost življenja na Koroškem. Z zmanjševanjem negativnih prometnih vplivov se krepi razvojna naravnost območja tako za gospodarski kot negospodarski sektor, predvsem pa se povečujejo možnosti za ustvarjanje boljših eksistenčnih pogojev za prebivalstvo Koroške.

Odobritev investicije Leka je poleg njihovega uspeha pomembna pridobitev za sliko koroškega gospodarstva in regije v celoti. Pričakovanja, da bodo gospodarske družbe v letu 2017 več investirala in dodatno zaposlovala, se uresničujejo že v začetku leta z investicijo, ki predstavlja pomemben razvojni trend. Družba z dobrimi rezultati poslovanja in z uresničevanjem načrtov za širitev proizvodnje, ki prinaša 150 novih delovnih mest, daje z visoko vrednostjo naložbe dodatno pozitivno sporočilo za Koroško in Slovenijo.